

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

11. april 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 103 (Alm. del) af 8. februar 2023 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for effekterne på arbejdsudbud, produktivitet og BNP af Reformkommissionens anbefalinger i ”Nye Reformveje 1” offentliggjort den 6. april 2022, når der anvendes Finansministeriets sædvanlige regneprincipper? Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2021-22, jf. FIU alm. del – spørgsmål 239.

Svar

Reformkommissionen præsenterede i april 2022 sin anden publikation *Nye Reformveje 1*, som indeholder en række anbefalinger til løsningsforslag på en række udfordringer. De primære anbefalinger, som Reformkommissionen skønner en virkning på arbejdsudbud og velstand over, er anbefalingerne vedr. et nyt kandidatlandskab fra del 1 *Nye veje til de længste uddannelser*.

Anbefalingerne vedr. nye kandidatuddannelser kan ses i sammenhæng med regeringens udspil *Forberedt på fremtiden I*, hvor det bl.a. foreslås at omlægge op i mod halvdelen af studiepladserne på kandidatuddannelserne til kandidatuddannelser på 1¼ studieår (75 ECTS).

I *Forberedt på fremtiden I* har Finansministeriets vurderet, at virkningen af omlægningen af kandidatuddannelserne vil øge den strukturelle beskæftigelse med 5.600 fuldtidspersoner i 2030, jf. faktaarket *Provenu- og beskæftigelsesvirkninger af Forberedt på fremtiden I* offentliggjort på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside i forbindelse med regeringsudspillet. Den varige virkning inkl. bedre muligheder for videre- og efteruddannelser (men ekskl. flere internationale studerende) udgør 5.150 fuldtidspersoner.

Til sammenligning udgør den opgjorte arbejdsudbudsvirkning af et nyt uddannelseslandskab i *Nye Reformveje 1* 6.500 personer. Forskellen mellem Reformkommissionens opgjorte virkning og den opgjorte virkning i *Forberedt på fremtiden I* skal bl.a. ses i lyset af, at Finansministeriet har konsolideret og opdateret tilgangen til beregning af arbejdsudbudsvirkninger på uddannelsesområdet, jf. faktaarket *Opdaterede skøn på arbejdsudbud og virkning på den offentlige saldo i Forberedt på fremtiden I* of-

fentliggjort på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside. I den forhenværende S-regerings udspil *Danmark kan mere III*, hvor der ligeledes blev foreslået en omlægning af 50 pct. af studiepladserne på kandidatuddannelserne, blev arbejdsudbudsvirkningen målt ved ændringen i arbejdsstyrken opgjort til 6.100 personer.

Tidligere (og i Reformkommissionens anbefalinger) var arbejdsudbudsvirkningen opgjort som ændringen i arbejdsstyrken. Arbejdsudbudsvirkningen i *Forberedt på fremtiden I* er opdelt på hhv. den strukturelle beskæftigelse og det strukturelle antal ledige. På den måde er opgørelsen af virkningen på arbejdsudbuddet mere sammenlignelig med opgørelser på andre områder. Der er samtidig sket en konsolidering af arbejdsudbudsberegningen.

Arbejdsudbudsvirkningen i *Nye Reformveje 1* og *Forberedt på fremtiden 1* er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Reformkommissionen udarbejdede to eksempler på produktivets- og velstandsvirkning af anbefalingerne vedr. et nyt kandidatuddannelseslandskab. Reformkommissionens vurdering af produktivets- og velstandsvirkningen er foretaget på baggrund af et samlet udspil på universitetsområdet, som bl.a. både indeholder en omlægning af op imod halvdelen af kandidatuddannelsespladserne, en SU-reform og en prioritering af flere midler til universiteterne. Reformkommissionen betoner, at de skønnede virkninger er behæftet med stor usikkerhed, og at virkningerne i høj grad vil afhænge af den konkrete implementering.

I forbindelse med *Forberedt på fremtiden 1* skønnede Finansministeriet, at den kortsigtede velstandsvirkningen, der kommer fra en højere strukturel beskæftigelse, isoleret set vil bidrage til en stigning i velstanden på 6½ mia. kr. (2023-niveau) målt ved virkningen på strukturelt BNP i 2030.

På længere sigt vil virkningen på velstanden i højere grad blive påvirket gennem flere modsatrettede kanaler. Finansministeriet vurderer, at det ikke er muligt at give et samlet skøn over den samlede langsigtede effekt. Det skal ses i lyset af samspillet mellem en række modsatrettede effekter. Den samlede velstandsvirkning af udspillet afhænger i høj grad af implementeringen som påpeget af Reformkommissionen i forbindelse med dennes anbefalinger.

For en uddybning af velstandsvirkningerne ved en større omlægning af kandidatuddannelseslandskabet henvises til faktaarket *Velstandsvirkninger af Forberedt på fremtiden I* udgivet på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside i forbindelse med præsentationen af regeringsudspillet *Forberedt på fremtiden I*.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister